

PUBLICACIONS DE L'INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

VOLUM I

L'ESCOLA PRIMÀRIA
I
L'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

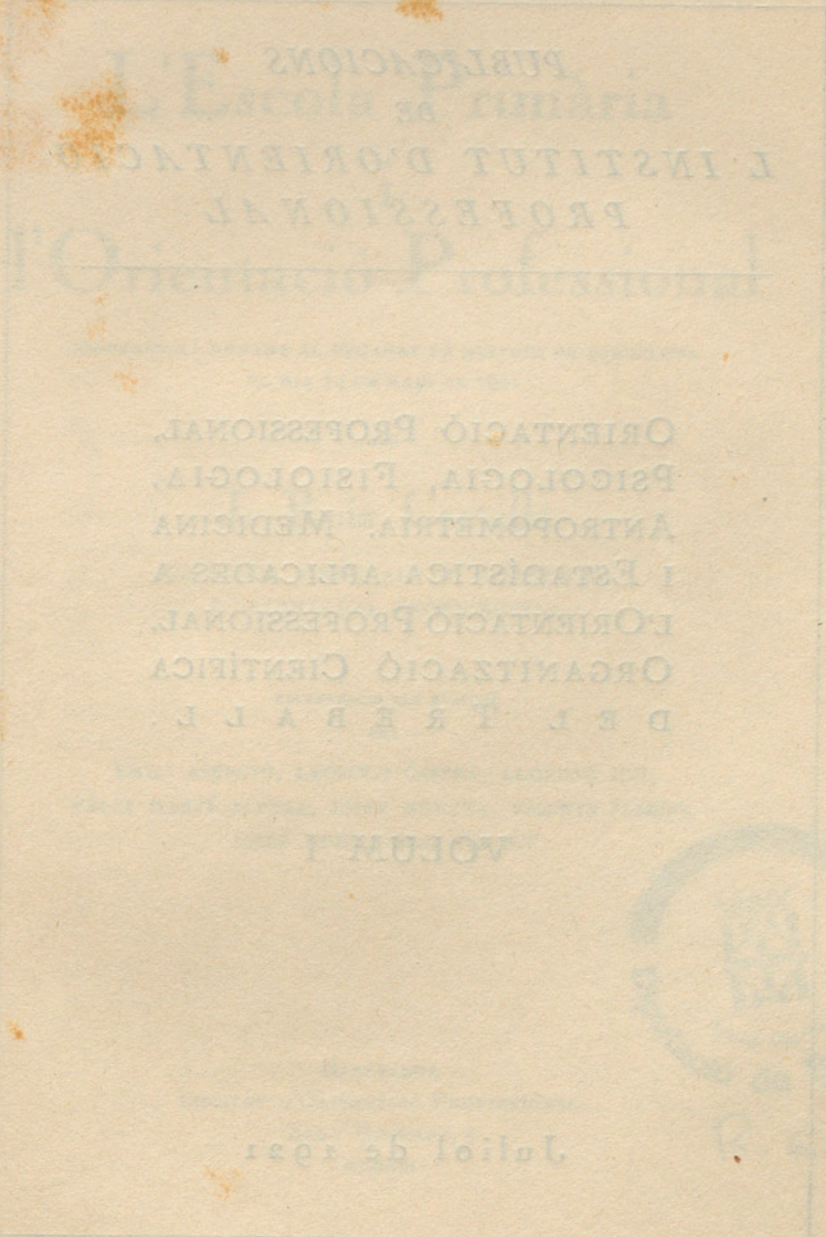
CONFERÈNCIA DONADA AL
DEGANAT DE MESTRES DE BARCELONA
EL DIA 14 DE MAIG DE 1921

PER

J. RUIZ CASTELLA

BARCELONA
SANT HONORAT, 5
MCMXXI

PUBLICATIONS
E. INSTITUT D'ORIENTACIÓ
PROFESSIONAL

ORIENTACIÓ PROFESSIONAL,
PSICOLOGIA, FISIOLÒGIA,
ANTROPOMETRIA, MEDICINA
I ESTADÍSTICA APLICADA
E. INSTITUT D'ORIENTACIÓ
PROFESSIONAL
ORGANITZACIÓ CIENTÍFICA
D E L T R A B A L L

VOLUM I

Juliol de 1921

PUBLICACIONS
DE
L'INSTITUT D'ORIENTACIÓ
PROFESSIONAL

ORIENTACIÓ PROFESSIONAL,
PSICOLOGIA, FISIOLOGIA,
ANTROPOMETRIA, MEDICINA
I ESTADÍSTICA APLICADES A
L'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL,
ORGANITZACIÓ CIENTÍFICA
D E L T R E B A L L .

VOLUM I

Juliol de 1921

L'Escola Primària i l'Orientació Professional

CONFERÈNCIA DONADA AL DEGANAT DE MESTRES DE BARCELONA
EL DIA 14 DE MAIG DE 1921

PER

J. Ruiz Castella

DIRECTOR GENERAL DE L'INSTITUT
D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

RECOMANACIÓ ALS MESTRES

PER

EMILI ASENCIO, LEOPOLD CASERO, LLORENÇ JOU,
FÉLIX MARTÍ ALPERA, JOSEP MONTUA, VICENTS PINEDO,
JOSEP UDINA, BLAI VERNET

BARCELONA
INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL
SANT HONORAT, 5
MCMXXI

R. 6.134

L'Escola Primària

Orientació Professional

CONFERÈNCIA DONADA AL INSTITUT DE NEURALS DE BARCELONA

EL DIA 14 DE MAIG DE 1931

LAU... ..

J. Ruiz Castells

DIRECTOR GENERAL DE L'INSTITUT
D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

EXPOSICIÓN DE INTERÉS

1931

EXHAU ASERCIÓ LEOPOLD CASERO, LLORENÇ JOU,
FÈLIX MARÍ ALBERT, JOSEP MONTUA, VICENÇS PINEDO,
JOSEP DINYA, JEAN VERRET

BARCELONA
INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL
SANT ROBERT, 2
1931

DE temps s'estava operant una evolució en el pensament modern, en el sentit de invadir-se matèries i sectors que fins al present estaven completament abandonats. Aquesta evolució ha estat precipitada i aprofundida per la guerra, fins al punt que moltes teories i actuacions que abans solament eren considerades com idealitats més o menys útils i oportunes, dignes d'ésser tot el més, tantejades, en el moment actual són d'una tal urgència que si hom no vol endarrerir-se i vol copsar els aventatges del temps, no pot deixar d'adaptar-s'hi i portar-hi la seva contribució.

Aquesta evolució l'han soferta més o menys intensament totes les disciplines socials i econòmiques, d'una manera especialíssima la Pedagogia.

La ciència de l'educació és esguardada avui dia com la fonamental per a guarir els mals que pateix la societat i canviar-la de soca arrel, retornant-li la pau i la prosperitat perdudes. Prenent al peu de la lletra la dita del gran filòsof "Doneu-me l'educació i jo canviaré la faç d'Europa", per a que la civilització actual — s'és dit — pugui situar-se en el lloc que li pertany i donar el màxim de resultats pràctics, cal que, per mitjà de l'educació, l'home tingui

una major elevació de l'esperit, un major bagatge de coneixements i de resistències físiques i major estima i perfecció en el treball. Per això cal apoderar-se de l'escola, car ella és el millor instrument.

Aquesta obsessió educativa ha fet que els problemes d'educació i ensenyament hagin crescut i es compliquin d'una manera extraordinària, donant a la Pedagogia moderna nous horitzons, amb característiques i objectius diferents, segons les idees predominants a cada grup o escola, o més ben dit, segons la consciència col·lectiva de cada país, i en tal proporció, que si hom vol situar-se sòlidament, es troba—sense donar-se'n compte—envolcallat en una confusió de idees i amb una inseguretats de criteri lamentables.

No obstant, en el fons de tota aquesta varietat de conceptes s'hi retroba una coincidència: la de la democratització de l'escola, fent-la accessible en tots els graus, a totes les categories socials, i orientant-la en forma que promogui una més sòlida preparació moral i professional de l'individu, començant per la seva infància.

Sense deixar de reconèixer la capital importància de la formació moral de l'infant i que és ella qui deu constituir el basament de tot sistema d'educació inicial, concretant-nos a l'objecte d'aquesta conferència ens detindrem solament en l'aspecte professional de la nova concepció educativa i ens circumscriurem a l'escola primària.

La renovació de l'educació ha repercutit concretament i manifesta en l'escola primària; li ha eixamplat la seva missió i adjudicat altres activitats a l'objecte de treure tot el profit possible de l'observació quotidiana dels nois, per tal de preparar i fer més planera i estable la seva futura adaptació a les professions.

Pròpiament aquesta concepció de la funció escolar no és del tot nova. Pràcticament no ve a fer altra cosa que donar un

xic més de predicament i objectivitat a la funció que l'escola ja tenia; és a dir, a la de procurar la formació del noi considerant-lo no com un ser isolat i sense una finalitat pràctica posterior, sinó com un element social que el dia de demà haurà de guanyar-se la vida; com un element que el mateix temps que home i ciutadà ha d'ésser un artista, un agricultor, un industrial o un intel·lectual.

Aquesta concepció nova de la funció de l'escola és precisament la que ens porta a parlar de l'orientació professional.

de més de predicament i objectivitat a la família que l'escola
ja tenia; és a dir, a la de promoure la formació del noi com a
digne no només en un sentit físic i sense una família pràcticament
totalment absenta com un element social que el dia de demà haurà de
ganar-se la vida; com un element que el mateix temps que
forma i cultura ha d'esser un criteri, un criteri, un criteri, un criteri
tal o un intel·lectual.

Aquesta concepció nova de la família de l'escola és pro-
fessional ja que ens porta a parlar de l'orientació professional.

II

QUÉ és, doncs, l'orientació professional? Encara que és conegut a bastament, no serà sobrer que en diem unes paraules i posem en evidència la seva importància. L'orientació professional no és altra cosa que l'acció encaminada a informar i aconsellar els joves en el moment d'eleger una professió d'acord amb llurs aptituds i en el possible, amb les necessitats del mercat de treball." No tots el camins de la vida són per tots els caminants", escrigué Goethe. Heus aquí en ben poques paraules resumit tot el fonament de la necessitat i de la transcendència d'aquesta orientació.

Que tots no servim per a totes les coses és una veritat que està en la consciència de tothom, però en la pràctica, quan els joves s'encaminen cap els oficis, es recorda ben poc. S'acostuma entrar en les professions irreflexivament i precipitada, sense que precedeixi el més petit examen de consciència, moltes vegades, sense saber on es va, per què i quin resultat se'n espera. Ordinàriament s'elegeix la professió sense aconsellar-se del mestre, del metge ni d'altra persona experimentada, i s'acostuma decidir no pas per motius professionals, sinó preferentment per continuar l'ofici dels pares o imitar el

dels que es tenen a prop, per seguir el corrent o per obtenir un guany fàcil i immediat. Heu's aquí la causa de tants desenganys i fracassos i de greus perjudicis a la producció.

Es fa urgent pendre tota mena de providències a fi que els joves en distribuir-se entre les diverses professions ho facin en forma més assenyada i en més concordància a llur peculiar manera d'ésser i a les necessitats de l'economia local.

Com ha estat dit moltes vegades, quant a l'adaptació professional es refereix, el subjecte, a més de tenir afició i interès suficients, cal que reuneixi determinades condicions d'aptitud mentals i físiques i la cultura apropiada per a l'exercici de determinades professions i que la mena de treball escollit no es trobi en devallada ni en massa abundor de personal.

Aquests requeriments d'aptitud per part del subjecte i l'estabilitat per part de l'ofici esdevenen cada dia més indispensables. La manera com avui es planteja el treball, excessivament dividit i especialitzat en la majoria de les professions qualificades i la necessitat de posar a contribució i obtenir el major rendiment de tots els factors que hi cooperen, que comporta l'actual organització econòmica, ho fa imprescindible. La divisió extrema del treball exigeix que cadascú s'acantoni a la seva tasca, que cadascú s'especialitzi i adquireixi, el que alguns han anomenat *superioritat professional*; és a dir que per a que la indústria progressi cal que tots els rodatsges que la constitueixen marxïn amb una perfecta harmonia; i per a que produeixin el rendiment que es desitja cal que sien conduïts per l'home *apropiat*, heus aquí la paraula. I aquest home sols pot ésser descobert mitjançant un servei organitzat d'orientació professional.

Vista la transcendència que per a la joventut i per la comunitat protectora té l'elecció d'ofici i per tal d'evitar els mals

que l'equivocació acostuma a reportar a uns i altres, ha calgut intervenir-hi interposant entre l'escola i el treball, l'orientació professional, procurant que els interessats abans d'ensinistrarse en determinada professió siguin informats detingudament i se'ls encarrili vers els viaranys convenients a la seva salut i a les seves facultats i, cas de poder ésser, als altres requeriments socials i econòmics esmentats.

Aquesta intervenció ha estat i és actualment aportada per elements provinents de camps diversos, d'una manera especialíssima pels procedents del camp pedagògic. La major part, per no dir totes, les iniciatives d'orientació professional d'abans i després de la guerra als Estats Units, a Anglaterra i a altres països, són degudes ja de temps a l'escola pública i a altres organismes d'educació i ensenyament. Per a donar-ne una idea, en mencionarem algunes.

El moviment a favor de l'orientació professional a Nova York fou començat pel personal docent de les escoles superiors, creant l'"Associació de Mestres Superiors" (*High School Teachers Association*), un comitè de joves per a l'orientació i col·locació de la joventut, instituint des de 1908 un servei d'orientació en cada escola primària, publicant fulletons amb consells per a l'elecció d'ofici, creant per últim una Oficina central d'Orientació professional.

En la mateixa ciutat, l'"Associació Pública d'Educació" (*Public Association Education*), integrada per mestres, instituï, per mitjà de la "Lliga de joves" (*Junior League*), un pla general d'orientació per a l'escola primària.

A Boston, el mestre públic Parsons, crea la "Oficina professional" (*Vocational Bureau*), la qual obra, que tan èxit aconsegueix, fou desenrotllada amb la cooperació efectiva que li presta la "Oficina Escolar" (*Boston School Bureau*), "Casa i escola de Boston" (*Boston Home and School*), "Educació del treball femení" (*Girls Trade Education*), i altres.

També hom compta el curs d'orientació professional de l'Escola d'Estiu organitzat per la Universitat de Harward.

A Birmingham institucions semblants (l'Oficina Escolar), foren fundades per les autoritats locals d'educació i per l'oficina escolar de Casa i Escola. El servei d'orientació professional d'Edimburg, fou organitzat també per les autoritats escolars. Moltes de les iniciatives d'orientació a l'Imperi alemany han partit de les entitats escolars i les que no han partit d'elles han estat i estan en relació directa amb l'escola pública aportant-hi una valuosa col·laboració.

I recentment, la Societat belga de Pedotènia ha creat l'Oficina Internacional d'Orientació professional a Bruselles i l'Institut Rousseau, fent-se ressó del general sentir dels elements pedagògics de Suïssa, acaba d'instaurar un Gabinet de Psicotènia aplicada a la orientació professional en relació amb moltes altres iniciatives de guiatge professional fundades per entitats escolars del seu país.

Aquesta ressenya palesa de fet, que l'orientació professional no és una cosa estranya a la Pedagogia, ni a l'escola, sinó que hi té una manifesta connexió.

III

PARLANT de l'escola primària, cal preguntar: Quina és la veritable posició de l'escola primària en l'orientació professional? Li cal tenir-hi intervenció, i, en aquest cas, desempenyar una missió total i decisiva o solament parcial o preparatòria, complementària de l'esmentada orientació?

La intervenció de l'escola en l'orientació professional, és indiscutible. El que sí és convenient d'analitzar, donats els límits naturals d'ella, és fins on pot arribar i en que ha de consistir l'esmentada intervenció en el que es refereix a l'escola primària.

L'escola, a primera vista, apareix com l'entitat més apropiada, per no dir única, per a practicar l'orientació professional. L'escola primària disposa del noi des de la seva infantesa fins al moment que ha de passar a les escoles superiors o d'aprenentatge, al taller, a la fàbrica o a l'oficina; ella té a la seva mà la primera matèria durant tot el temps necessari per a observar-la i emmotllar-la, per tal que prengui els hàbits i es desenrotllin les iniciatives que el dia de demà han de constituir la seva vocació, i, en definitiva poder judicar, amb coneixement de causa, més que els propis pares, referentment

a les seves aptituds per als oficis. Aquesta sembla ésser precisament la missió primordial que adjudiquen a l'escola uns quants especialistes alemanys i americans, els quals portats per les idees dels notables pedagogs Dewey i Kerchens-teiner, sostenen que l'escola ha d'ésser transformada completament, convertint-la en institució essencialment utilitària per mitjà de l'aplicació dels mètodes professionals (vocacionals) o preprofessionals (prevocacionals) des dels seus primers graus. En el mateix criteri s'inspiraren moltes de les iniciatives d'orientació professional de que he parlat, fent que l'escola primària cuidés ella mateixa del guiatge professional dels seus alumnes.

No obstant, per poc que es reflexioni, pot veure's clarament que amb tot i el gran profit d'aquests ensenyaments, l'escola com a tal, per pràctic que sigui el seu sistema d'educació, per molt que avanci en la iniciació professional del noi, sempre es troba incapacitada per a assumir, per ella sola, la feixuga càrrega de l'orientació professional.

La missió fonamental i específica de l'escola i majorment de la primària, com sabeu prou, és ensenyar i no especialitzar. L'escola, en el fons i a través de tots els sistemes i formes d'organització, no té més missió que instruir i educar a la joventut des de la infantesa i preparar-la, per mitjà d'ensenyaments elementals indispensables per a que el dia de demà pugui actuar en la societat amb la major quantitat de cultura general, cívica i àdhuc professional.

Ernest Savary, Cap del servei d'ensenyament primari de Laussanne, ha resumit admirablement la missió de l'escola respecte aquest particular amb les següents paraules: "L'escola primària, sobretot en les sis o set primeres classes, es limitarà a l'educació moral, física i intel·lectual de l'infant. Ella es guardarà prou de tota especialització atrevida, no tindrà per objecte dirigir els individus que li són confiats vers una

professió determinada; buscarà, abans que tot, cultivar d'una manera racional totes les facultats per a posar en joc totes les virtualitats intel·lectuals i morals". Aquest mateix criteri fou exposat, més o menys concretament, per diferents conferencians en el Curs d'orientació professional que acaba de celebrar-se a Ginebra (setembre de 1920), en el qual hi prengueren part la major part d'autoritats escolars i personalitats del magisteri suís.

És més; a l'escola primària actual, ni pels seus mètodes rígids i uniformes, ni per la formació actual dels mestres, ni pels mitjans de que poden disposar dins dels límits estrets de l'esfera escolar, no li és possible i tampoc convenient la pràctica exclussiva de funció tan important.

La funció orientativa professional, tal com la concebeixen tots els països i tal com requereixen els nostres temps, és una tasca complicadíssima que, ultra el concurs de l'orientador, exigeix el d'altres elements diversos, a més de personal especialitzat, industrials, tècnics, així com la possessió d'antecedents i d'utilatge suficients, requisits que no es poden pas trobar a l'escola primària.

És veritat que es donen casos excepcionals de gran talent i fina observació en el mestre, que li permeten diagnosticar amb encert a bastança, referent a aptituds dels seus alumnes, i àdhuc sense aquestes qualitats excepcionals, abundoses són les experiències en les quals el criteri del mestre és de gran valor, com en els d'ineptitud manifesta dels seus alumnes per a determinats treballs; per exemple, si un noi no posseeix agudesesa visual, no serveix per a fer de rellotger ni per altres mecàniques de precissió; si no ha pogut aprendre gens el dibuix, no serveix per a dibuixant litògraf ni per pintor decorador; si té dificultat manifesta per l'Aritmètica i la Geometria, no té condicions per a perit mercantil ni per a les altres professions per a les quals es necessita el càlcul, i així altres.

Però, com hem dit, es tracta de cassos d'excepció o d'experiència elemental. Ordinàriament l'aptitud o ineptitud del noi no és cosa tan palpable; molt al contrari, com demostra la Psicologia experimental, en els nois—fora dels casos excepcionals d'anormal deficiència o sobre desenrotllament—existeix una ampla regió de possibilitats que, si bé corresponen al tipus normal, comporten innumbrables variacions comunament desconegudes dels seus posseïdors i difícils d'endevinar per la sola observació externa.

Al mestre, demés, tampoc li és possible posseir multitud d'altres coneixements de caràcter objectiu, respecte la tècnica i l'economia de cada un dels oficis que avui es necessiten per a ésser un bon orientador.

Respecte d'aquest punt, cal donar tota l'autoritat a les manifestacions del mestre Parsons, del qual hem fet esment, qui—amb tot i la seva forta personalitat pedagògica i la gran cura amb que procedí en l'experimentació del seu sistema, basat amb la senzilla observació externa i amb els interrogatoris introspectius—confessa que, “per a designar les aptituds professionals dels escolars és necessari: Perfeccionar el sistema en tal forma que les aptituds o disposicions dels nois puguin ésser fixades amb major exactitud i riquesa de detalls que la que pugui descobrir-se amb la senzilla observació externa, d'efecte merament impressionista”.

La mateixa opinió fou exposada en altres termes per Mr. Duvillard en el Congrés de la Societat Pedagògica de la Suïssa romana, celebrat a les darreries de l'any passat, qui digué: “En la vida escolar primària no es poden pas discernir les aptituds necessàries a la pràctica intelligent de les professions, i fer de dita escola, l'escola d'aprenents seria un gran error.”

Quin és, doncs, el paper que pròpiament li toca desempeñar a l'escola primària, donada la impossibilitat de que si-

gui ella la que s'encarregui exclusivament de practicar l'orientació professional?

La missió pròpia de l'escola és la de col·laboradora primera i principal de les institucions d'orientació professional, de tal manera que sense la col·laboració de l'escola, l'orientació seria incompleta, el consell insegur i mancat de la base elemental d'encert. És per això que, donada la complexitat de la tasca orientativa, imposa a l'organisme que la practiqui, estretes relacions amb multitud d'elements afins: els industrials, els obrers, els pares, el metges i els mestres, essent la relació amb els mestres la més urgent i insubstituïble, de tal manera que segons remarcava un notable especialista, en el Curs d'orientació abans esmentat, la relació de l'escola primària amb l'orientació professional cal que sigui *el més estreta, constant i sistemàtica possible*.

De conformitat amb la seva missió pedagògica, l'escola primària ha d'ésser la que prepari l'orientació; la que aboni el terreny i aportí la primera matèria, elements que han de servir per a donar-li facilitats d'execució i fermesa de judici.

Aquest és, al nostre entendre, la missió a la qual ha de concretar-se fonamentalment l'escola en el problema de l'orientació professional. Precisament a l'orientació professional, per a complir millor la seva tasca i evitar pèrdua de temps amb averiguacions i tanteigs preliminars, li és del tot convenient, per a no dir imprescindible, trobar el subjecte en disposició favorable i posseir des del començ de la seva escolaritat tota mena d'antecedents i referències personals quan més precisos possible, respecte el seu contingut cultural, intel·lectual i moral i de quantes altres circumstàncies personals puguin avançar un judici d'interès per a la tasca orientativa.

L'examen d'un infant, quan es tracta d'orientar-lo cap a

una professió, no és una cosa planera, i el descobriment de les seves aptituds no pot fer-se massa ràpidament; es sol obtenir millors resultats si per mitjà d'un procés constant, s'aconsegueixen indicis i referències copsades, durant el major nombre de temps, de llur desenrotllament.

La dificultat està en la forma de prestar pràcticament aquesta col·laboració de l'escola. Com que es tracta de facilitar elements de judici per a apreciar aptituds—com nota el Prof. Lipmann, Director de l'Institut de Psicologia aplicada, de Berlín en un profund treball que acaba de rebre l'Institut d'Orientació Professional, l'ideal seria que els mestres poguessin aportar el resultat de la seva apreciació psicològica respecte el que constitueix la característica personal dels seus alumnes: es a dir, el que ells tenen d'apreciable o de defectuós en les seves inclinacions i hàbits, especialment d'aquells que criden l'atenció per la seva especialitat. Aquesta fóra la millor tasca preparatòria que podrien proporcionar els mestres en prestar llur col·laboració a l'orientació professional.

Però, com assenyala el mateix Lipmann en el treball esmentat, Stern en l'anexe al quadern 26 de la Revista de Psicologia aplicada de 1921, i altres que han tractat extensament la matèria, aquesta tasca suposaria per a l'escola la creació d'un veritable laboratori i en els mestres una preparació psicològica dels nois, en les mesures a pendre per a millorar i augmentar les ocasions d'observació i en la forma d'aconduir els resultats obtinguts a l'orientació professional: mesures les quals són avui inaccessibles en molts ambients escolars, sobretot en l'escola primària. A més aqueixa tasca ens acostaria a un terreny avui vedat per a nosaltres, com es el de la selecció escolar, com preten Zoretti i altres partidaris de la democratització de l'escola i com sembla han intentat realitzar algunes ciutats de Berlín, Manheim, Hamburg, bus-

cant l'assenyalament dels alumnes sobre-anormals de l'elite escolar, com s'acostuma anomenar, per a destinar-los a ensenyaments especials superiors. Aquests problemes ultrapassen la finalitat de l'orientació professional, matèria d'aquesta conferència.

Donada la dificultat real de fer les coses com es desitjaria, avui per avui, la forma a que devem reduir-nos, en fer efectiva la col·laboració de l'escola primària en l'orientació professional, és un xic més senzilla, però no de menys eficàcia. Donades les possibilitats de l'escola actual, aquella col·laboració pot perfectament consistir en les pràctiques següents:

a) En la insistència per part del mestre en infundir als alumnes l'amor al treball per tal que es formi en ells el gust i la preferència per a els oficis, fent-los veure la seva excel·lència i dignitat, la qual tanta falta fa en l'actualitat, i la llur eficàcia per a l'augment de la força productiva del país, i inculcant-los ensems els desavantatges de les professions dites lliberals que tant abunden en tots els països. El mestre no deu perdre de vista que el problema d'orientació a més d'ésser un problema de qualitat és, demés, de quantitat, començant per aconduir l'alumne cap a la via professionalment més activa induint-hi la major quantitat de forces disponibles possible, i ajudar a repartir-les assenyadament.

b) En la formació de la fitxa escolar per a cada noi que hagi d'ésser orientat. L'ús d'aquesta fitxa escolar comença a generalitzar-se en moltes escoles de l'estranger, havent estat recomanat per molts mestres i especialistes en l'orientació en l'esmentat curs d'orientació professional de Suïssa.

Aquesta fitxa escolar ordinàriament és molt senzilla: sol contenir no més unes quantes preguntes respecte dels coneixements elementals que constitueixen la cultura general del noi, per exemple, si posseeix idiomes, si sap Dibuix, Aritmètica i Geometria, si bé de vegades, ben poques, s'hi

inclou quelcom respecte a la seva intel·ligència i a l'aspecte moral. Aquesta fitxa, comunament, l'ompla el mestre d'una manera espontània, de vegades a fi de curs, per cada noi, podent servir per a informar als pares referent al seu aprofitament i a l'ensens per a l'orientació professional, quan la necessiti. Altres vegades és omplena pel mestre també espontàniament o a petició de l'Oficina d'Orientació, sols quan el noi deixa l'escola per sempre.

Ha sigut objectat per alguns que l'examen de fi de curs és ja prou per a obtenir el punt de mira de referència personal per a conèixer els elements de valoració personal que es desitgen mitjançant la fitxa escolar. No obstant la valor de l'examen és molt insegura i és inservible per a posar-la en relació amb l'orientació professional. Com ha exposat el Professor Claparede en la seva obra "Psicologia de l'Infant": "Tots els que tenen alguna experiència de la vida escolar saben que l'examen tal com és encara concebut fa ressortir la memòria mentre que deuria fer ressortir les aptituds intel·lectuals del subjecte; ells saben que les condicions psicològiques en les quals es troba l'examinat (angoixa, surmenage) no són gaire favorables al diagnòstic de les seves capacitats; que els treballs executats en un dia d'examen són amb freqüència inferiors als que fan durant l'any escolar que, en fi, permeten menys que mai jutjar de les aptituds."

D'altres formes pot l'escola primària ajudar en l'orientació professional. Ben important i remarcable és la demanda que cada any fa l'oficina d'informació al mestre—generalment mesos abans d'acabar el curs—per tal, que contesti, en un imprès, els noms i domicilis dels pares dels alumnes que ell cregui que han d'entrar immediatament al treball, a l'efecte de poder-los cridar i recomanar-los que, abans que els seus fills es decideixin per un ofici, acudin a l'Oficina a informar-se. Cal esmentar també la de fer omplir als alumnes de

l'escola primària uns qüestionaris en els quals demanin la professió que desitgen davant d'una llista de demandes de treball vingudes de les Oficines locals de col·locació i d'estadística. Aquestes formes d'actuar de l'escola, si bé són externes i per tant, no essencials a l'orientació professional, són no obstant d'eficàcia i mereixen interès com a mitjà de propaganda i de preparació de la tasca orientativa. Aquestes actuacions continuen essent utilitzades en moltes oficines d'orientació professional de mantes ciutats de la confederació germànica.

El present informe que s'ha elaborat en els darrers dies de l'any 1977, és el resultat de les gestions que s'han dut a terme en el marc de les competències de la Diputació de Barcelona en matèria de protecció i promoció de la llengua catalana. Aquesta gestió s'ha desenvolupat en el context de la política lingüística que s'ha establert en el Pla de desenvolupament de la llengua catalana, aprovat pel Consell de Govern de la Diputació de Barcelona el dia 27 de juny de 1977.

IV

EN organitzar un servei d'aquesta mena a la ciutat de Barcelona, l'Institut d'Orientació professional, no perdé de vista, del del començ que la col·laboració dels mestres era necessària i que per l'estat de la cultura general en els interessats en l'orientació i per les dificultats d'alguna de les funcions a prestar, més apremiant encara que en els altres llocs que la practiquen.

El nostre noi quan surt de l'escola, per raons que estan fora de l'abast del mestre, per la cultura general de l'ambient i per no haver-se posat al descobert, per mitjà d'ensenyaments pre-professionals apropiats, als inicis de la seva educació acostuma estar per regla general en condicions dolentes i inferiors a les del noi estranger, per a formar criteri respecte l'ofici que li és més convenient. El mateix succeeix amb els seus pares, els quals, ultra la impossibilitat natural per a jutjar de les qualitats i defectes de llurs fills, fora de l'escola no tenen on acudir per a informar-se i aconsellar-se referent al camí més convenient a la seva salut, als seus coneixements, als seus retardaments o excel·liments. Aquesta particularitat de la formació del noi i de les circumstàncies desfavorables que l'envolten, requerien en la pràctica de l'orientació més que en altres llocs una averiguació preliminar de tot el que aquest, durant la seva escolaritat, pogués revelar, encara

que rudimentàriament, estats de coneixement o situacions corporals o mentals que donin idea més o menys aproximada d'aptituds o inaptituds professionals.

Per altra banda, la pràctica de la funció orientativa, suposava majors dificultats que en altres ambients. Es pretenia aconsellar el noi i facilitar-li el guiatge sota el punt de mira de les aptituds professionals. Es tractava de conèixer tots els oficis de la ciutat i realitzar la investigació científica de tot el que en l'adolescent pogués donar noció d'una qualitat, d'un estat normal o d'un defecte que permetés inclinar, tolerar o apartar el noi de professions o de grups de treballs determinats, s'havia de fer l'assenyalament previ d'aquesta i de les aptituds que cada un d'aquests requereix i de les malalties professionals que alguns poden reportar per a fer-ne després treballs d'aplicació: i com que aquestes tasques a casa nostra ni tant sols en l'aspecte general no s'havien practicat, s'havien de fer estudis preliminars i adquirir i posar en funcionament eines apropiades de laboratori. Aquestes darreres, si bé amb l'ajuda del metge no oferien grans dificultats quant a a la part fisiològica—o sigui quant a l'averiguació de les facultats nomenades físiques, dels sentits, dels aparells circuladori, respiratori i altres, respecte a l'averiguació de les psíquiques les dificultats ja eren majors, puix si bé per examinar l'estat de la intel·ligència i alguna altra disposició fonamental per a l'exercici de tot ofici qualificat, les escales de Binet, de Terman, etc., etc., eren prou assequibles, l'averiguació d'aptituds professionals concretes i de diversos estats psicofísics, és necessària l'aplicació de texts i dispositius especials havien adquirir-se i assajar-se convenientment.

Es per això que l'Institut des del primer moment necessitava recaptar i treure tot el rendiment possible de la col·laboració externa que tingués a l'abast, associant a la seva obra tots els elements que havien d'ajudar a la realització i millo-

ra del funcionament,—d'una manera especialíssima, els mestres. Però per les mateixes raons, abans calgué preparar-ho tot, reclutar el personal, recollir els antecedents i els demés materials indispensables. Una vegada transcorregut aquest període de constitució ha faltat temps a l'Institut per a fer efectiva l'esmentada col·laboració dels mestres en la forma que s'ha considerat més eficaç i apropiada. Heu's aquí perquè després d'haver-se posat en comunicació amb el Magisteri, mitjançant la remesa de circulars, de fulles de divulgació a totes les escoles de la ciutat, ha procurat preparar les coses per a que sigui un fet com més aviat millor un dels aspectes més fonamentals de l'esmentada col·laboració, ço és, l'ús en les nostres escoles de la fitxa escolar. Volent però que el mestre hi prengué una part ben activa, s'ha procurat que hi aportés tota la valor de la seva competència, en aquest punt reconegudíssima, essent cridats a diverses reunions uns quants mestres públics, amics de l'Institut,—car les dificultats de local no permetien el major nombre—per a que, junt amb elements del Consell Tècnic del mateix Institut discutissin el projecte que els fou sotmès i ajudessin a elaborar l'esmentada fitxa. L'invitació fou acceptada i els senyors cridats, donant una prova que el Magisteri de la nostra ciutat està persuadit que la seva tasca és fonament més ampla i transcendental que la sola instrucció dels seus alumnes, assistiren amb assiduitat i contribuïren a la confecció de l'esmentada fitxa en forma tal, que gairebé hem de declarar que la fitxa escolar projectada és més obra d'ells que de l'Institut.

L'esmentada fitxa—com es veurà aviat,—s'ha procurat que fos el més comprensiva, però també el més resumida i senzilla de contestar possible, a fi que d'aquesta manera, a l'hora que donés el major rendiment possible als efectes de l'orientació, suposés el menor esforç per part del mestre.

Com es veurà pel seu contingut, l'esmentada fitxa repre-

Per la nostra part direm sols que per tal que la resposta del mestre sigui fàcil i sistemàtica, això és, que presideixi un criteri d'uniformitat i ensems pugui utilitzar-se sense que els interessats, els alumnes i els seus pares, puguin assabentar-se de la seva valor de qualificació, en el referent als coneixements del noi, es proposa una contestació convencional numèrica i graduada. Es a dir, els números 1, 2, 3, 4 i 5, amb la significació següent: el número 1 pels casos de qualificació molt inferior a la normal; el número 2 per a la qualificació un xic inferior a la normal; el número 3 per a la qualificació normal; el número 4 un xic superior a la normal, i el número 5 molt superior a la normal.

Com s'ha pogut veure, hi ha alguna altra resposta referent al concepte global de la intel·ligència del noi i al tipus que en ell predomina, que s'ha cregut convenient fer-hi constar.

Quant a la intel·ligència convé donar alguna explicació per tal de facilitar la resposta i evitar possibles dubtes i vacil·lacions, efecte de les transformacions de concepte de la intel·ligència sofertes en el camp de la Psicologia. Donada la directiu acceptada pel laboratori psicomètric de l'Institut, la Secció que preferentment ha d'apreciar el valor de revelació de capacitat o d'incapacitat professional de la resposta referent a aquest factor, la qualificació que es demana es refereix a la intel·ligència general, o sigui a la suma de la valor mitja dels tres grups de correlacions intel·lectuals nomenades intel·ligència *mecànica*, *verbal* i *abstracta*, és a dir, en termes més clars, l'apreciació mitja que tingui el mestre del conjunt dels aspectes i menes d'intel·ligència que ell hagi pogut apreciar en l'alumne; la resultant que en definitiva es proposa investigar el psicòleg o pedagog, quan es fa aplicació dels *mental tests*, de les esmentades escales de mesuració d'intel·ligència.

També es recomana respecte d'aquesta qualificació la con-

testació amb xifres: 1 en el cas d'intelligència general dolenta, 2 en cas d'intelligència normal, 3 en el de bona.

Referent als tipus es demana una resposta que dongui idea sols de la característica dominant en la manera d'actuar i produir-se el noi en l'escola, és a dir, si és un subjecte que per son temperament excel·leixi més per la rapidesa, exactitud o agudesa de judici o per la habilitat pràctica o manual. I la manera de contestar no pot ésser més senzilla; n'hi ha prou en posar una paraula afirmativa en l'extrem de la clau corresponent.

Demés, per qualsevulga explicació complementària que el mestre cregui convenient fer constar, al dors hi ha tota la plana destinada a *Observacions*.

Heus aquí exposada la importància de l'orientació professional i el concurs que d'acord amb la pròpia naturalesa de l'entitat i amb el criteri dels més assenyalats pedagogs que s'han ocupat de la matèria pot i ha d'aportar-hi l'escola primària.

L'Institut d'Orientació Professional aprofita aquesta avinentesa per a donar-se a conèixer als mestres de la ciutat i iniciar amb tots ells una cordial i estreta relació. En fer-ho l'Institut es complau en oferir-los-hi els seus serveis i els hi prega que vulguin considerar l'institució com una extensió de l'escola, a la que poden acollir-se sempre que en un aspecte de la seva professió necessitin dels seus serveis en obtenció de dades, comprovació d'estudis i d'experiències fetes a l'escola.

L'Institut es permet també demanar-los que li prestin el seu concurs en la forma que s'acaba d'interessar i en tot allò que el millorament del servei d'orientació ens exigeixi de pregar-los, amb el qual, ultra contribuir a l'aixecament de l'escola, realitzaran una obra de veritable profit per als seus alumnes i per a la prosperitat de la ciutat.

RECOMANACIÓ
ALS
SENYORS MESTRES

L'INSTITUT d'Orientació Professional demana l'apoi de l'escola, perquè el necessita per desenrotllar degudament el seu treball; com l'escola demana l'apoi a l'inspecció mèdica escolar, puix es presenten amb freqüència, en els deixebles, qüestions de caràcter purament mèdic que no pot resoldre la higiene escolar.

Les tres institucions són com tres cercles secants amb llur part circular comú. Això sí, la principal, la fonamental, és l'escola; sense ella les altres no es necessiten, són supèrflues, figuren en el grup cada dia més nombrós de institucions auxiliars de l'Escola, d'aqueixes institucions que amb els prefixes *circum*, *post*, *proto*, etc., designen tota la complexa acció social que es mou entorn de l'escola, i que acabarà per constituir-la, en nucli del desenrotllament de la nova vida social que s'apropa. Igual com la cria d'animals ha preocupat els negociants, la cria de l'animal humana es va considerant com el negoci millor que pot emprendre la *societat humana formada pels homes*. L'escola serà la iniciació de la vida en totes les seves manifestacions, sense excluir-ne cap, com en els pobles antics ho foren les religions diverses.

El treball de l'Institut és doble: fisiològic i psicològic. En el primer, de caràcter predominantment mèdic, el concurs de l'escola és de poca importància; però en el segon, al contrari, és importantíssim.

EL Instituto de Orientación Profesional pide ayuda a la Escuela porque la necesita para desenvolver debidamente su trabajo; como la Escuela pide auxilio a la Inspección Médico-Escolar, porque se presentan con frecuencia en los alumnos cuestiones de carácter puramente médico y que no puede resolver la Higiene Escolar.

Las tres instituciones, son a modo de tres círculos secantes con su parte circular común. Eso sí, la principal, la fundamental, es la Escuela, sin ella las otras no se necesitan, son superfluas, figuran en el grupo cada día más numeroso de instituciones auxiliares de la Escuela, de esas instituciones que con los prefijos *circum*, *post*, *proto*, etc., designan toda la compleja acción social que se mueve alrededor de la Escuela y que acabará por constituirla en núcleo del desarrollo de la nueva vida social que se avecina. Cual la crianza de animales ha preocupado a los negociantes, la crianza del animal humano vase viendo como el mejor negocio que puede emprender la *sociedad* formada por hombres. La escuela será la iniciación de la vida en todas sus manifestaciones, sin excluir ninguna, como en los pueblos antiguos lo fueron las religiones diversas.

El trabajo del Instituto es doble, fisiológico y psicológico. En el primero, de carácter predominantemente médico, el concurso de la Escuela es de poca importancia; pero en el segundo, al contrario, es importantísimo.

L'Institut examina el noi en 3 o 4 sessions, i encara que el nombre d'aquestes sessions es duplicués, sempre tindria els inconvenients del que es fa amb pressa i en circumstàncies un xic anormals, gravitant sobre l'examinat el fet de donar-se compte de que hom l'examina.

En l'examen fisiològic aqueixa preocupació no entra per molt; en el psicològic, l'experimentador ha de tenir-la molt en compte, per cercar els mitjans de disminuir-la i àdhuc anular-la, si pot. A l'Escola, per la familiaritat entre Mestre i deixebles, pot dir-se que poques vegades es presenta o si es presenta és en el seu grau mínim.

Per als exàmens fisiològic i psicològic, l'Institut utilitza aparells i procediments complicats, que no poden usar-se a l'Escola, almenys, mentre no estigui organitzada de manera més racional del que ho està actualment a Espanya. Però l'Escola té l'avantatge de l'observació continuada durant llargs períodes i situacions molt diverses, unes preparades, altres sorgides espontàniament, i aquestes són les de més gran valor per a l'objecte perseguit.

L'Institut no pot demanar a l'Escola que aquesta li entregui el *perfil psicològic* del deixeble com podria fer-se seguint el mètode experimental de Rossolimo; es conforma, ha de conformar-se amb menys; l'Escola ha d'ensenyar, no ha d'entrar en proximitats pròpies d'especialistes, ni podria fer-ho, enc que volgués, segons s'ha dit.

La fulla, que l'Institut entrega a l'Escola no té altra finalitat que aprofitar les valuoses dades que l'experiència diària i continuada suministra al Mestre. Aquest no ha de fer res d'extraordinari per omplir-la; n'hi ha prou expressant concisament per escrit el judici que forma de cada alumne en passar algun temps entre ells.

No hi ha mestre que no sàpiga el grau de coneixement, en extensió i en profunditat, de cada deixeble; com no hi ha

El Instituto examina al niño en 3 ó 4 secciones, y aun cuando el número de éstas se duplicara, siempre tendrá los inconvenientes de lo que se hace apresuradamente y en circunstancias algo anormales, gravitando sobre el examinado el hecho de darse cuenta de que lo examinan. En el examen fisiológico esa preocupación no entra por mucho; en el psicológico, el experimentador debe tenerla muy en cuenta, para buscar los medios de disminuirla y aun anularla, si puede. En la escuela, por la familiaridad entre maestro y discípulos, puede decirse que rara vez se presenta o lo hace en grado mínimo.

Para los exámenes fisiológico y psicológico, el Instituto utiliza aparatos y procedimientos complicados, que no pueden usarse en la Escuela, al menos, mientras no se halle organizada de modo más racional que el presente en España. Pero la Escuela tiene la ventaja de la observación continuada durante períodos largos y situaciones muy diversas, unas preparadas, otras surgidas espontáneamente, y éstas son las de más gran valor para el objeto perseguido.

Els Instituto no puede pedir a la Escuela que ésta le entregue el *perfil psicológico* del alumno como podría hacerse siguiendo el método experimental de Rossolimo; se conforma, ha de conformarse con menos. La Escuela ha de enseñar, no ha de entrar en prolijidades propias de especialistas, ni podría hacerlo, aunque quisiera, según se ha dicho.

La hoja (boletín o boleta) que el Instituto entrega a la escuela no tiene más finalidad que aprovechar los valiosos datos que la experiencia diaria y continua suministra al Maestro. Este no ha de hacer nada extraordinario para llenarla; le basta expresar concisamente por escrito el juicio que forma de cada alumno al pasar algún tiempo entre ellos.

No hay Maestro que no sepa el grado de conocimientos, en extensión y en profundidad, de cada alumno, como no hay

cap mestre un xic experimentat que ignori quants i quins són el més intelligents, els mandrosos, els aplicats, etc.

Tots els mestres que hagin tingut al seu càrrec escoles nombroses, d'un centenar de nois o més, haurà observat que un 5 ó 6 per 100 són intelligents, 12 ó 15 per 100 formen el grup dels taúls, i la resta constitueix la gran massa escolar formada pels deixebles que compleixen; però que no excel·lexen ni en un sentit ni en un altre.

D'igual manera no hi ha mestre expert que confongui l'aplicat amb l'intelligent, com no confon la memòria amb la intelligència. Tampoc imputarà a feixuguesa d'esperit o curtedat d'intelligència, el retardament de certs deixebles, sinó que distingirà bé la part corresponent a la mandra, i si es fixa una mica en els nois que presenten aquest darrer defecte, veurà tot seguit aparèixer algun defecte fisiològic, la causa del qual no sempre sabrà o podrà conèixer, per ésser aqueixa tasca pròpia del metge.

Doncs aquest coneixement experimental i sintètic que permet al mestre dir als pares dels seus deixebles la llur valor, considerats escoliarment, és el que demana l'Institut d'Orientació Professional a l'Escola.

Es tracta d'una cosa senzilla.

Respecte del grau d'instrucció o dels coneixements dels alumnes, qualsevol mestre sap avalorar-los amb les qualificacions de *pèssim*, *dolent mitjà*, *bo* i *excel·lent*, i això és el que es demana en els epígrafs *llenugatge*, *aritmètica*, etc., etc. I per a abreujar la tasca del mestre, i evitar la publicitat de la qualificació, la majoria dels casos necessària, la contestació ha d'ésser numèrica, com demana l'Institut.

Per a la qualificació *pèssim*, número 1.

Id. *dolent*, número 2.

maestro algo experimentado que ignorase cuántos y cuáles son los más inteligentes, los lerdos, los holgazanes, los aplicados, etc.

Todo maestro que haya tenido a su cargo escuelas numerosas, de un centenar o más de niños, habrá observado que un 5 ó 6 por 100 son inteligentes, 12 ó 15 por 100 forman el *pelotón de los torpes*, y el resto constituye la gran masa escolar formada por los alumnos que cumplen; pero que no sobresalen ni en un sentido ni en otro.

De igual modo, no hay maestro experto que confunda el aplicado con el inteligente, como no confunde la memoria con la inteligencia. Tampoco achacará a lerdez o torpeza en el retraso de ciertos alumnos, sino que distinguirá bien la parte correspondiente a la holgazanería, y si se fija un poco en los niños que presenten este último defecto, verá en seguida aparecer algún defecto fisiológico, cuya causa no siempre sabrá o podrá conocer, por ser esta labor propia del médico.

Pues este conocimiento experimental y sintético, que permite al maestro decir a los padres de sus alumnos, si le preguntan, que valen éstos considerados escolarmente, es lo que pide el Instituto de Orientación a la Escuela.

Trátase de una cosa sencilla.

Respecto del grado de instrucción o de los conocimientos de los alumnos, cualquier maestro sabe valuarlos con las calificaciones de *pésimo*, *malo*, *mediano*, *bueno* y *sobresaliente*, y esto es lo que se pide en los epígrafes *lenguaje*, *aritmética*, etc. Y para abreviar la tarea del maestro y evitar la publicidad de la clasificación, la mayor parte de los casos necesaria, la contestación debe ser numérica como pide el Instituto.

Para la calificación de *pésimo*, número 1.

Para la de *malo*, número 2.

Id. *mitjà*, número 3.

Id. *bo*, número 4.

Id. *excellent*, número 5.

A aquestes notes pot afegir-se alguna breu consideració o advertiment de caràcter especial o general que el mestre hagi advertit i, per això, hi ha una ratlla en blanc.

No ofereix tampoc dificultat l'epígraf referent als defectes o qualitats físiques i morals observades. En les físiques ultra els defectes visibles per qualsevol, n'hi ha alguns fàcilment observables pel mestre. En les qualitats morals, si a l'escola hi ha un règim de llibertat relativa, que permeti que els alumnes sien espontanis, aviat es coneixen els buscarraons, els astuts, els violents, els venjatius, els mentiders, els cobdiciosos, els cruels, els pulcres (encar que això es degui especialment a la família), etc.

Un xic més difícil de respondre és el judici respecte de la intel·ligència, degut més aviat a la vaguetat del mot, que a manca de dades per a emetre judici. Per què a quina forma o especialitat de la intel·ligència podrem referir-nos?

El natural és que ens referim a la *intel·ligència especial* que s'utilitza en els estudis escolars; però aquest aspecte no és, ni de molt, tota la intel·ligència, tal com la psicologia clàssica l'ha considerada i considera. Els psicòlegs moderns distingeixen, quan menys, tres aspectes, *intel·ligència pràctica*, *intel·ligència artística*, i *intel·ligència pròpiament dita* o millor, encara que sembli redundància, *intel·ligència intel·lectual*.

La *intel·ligència pràctica* té, a son torn, dos aspectes: el sentit pràctic de la vida, el sentit pràctic especial de la professió. El fet que hi hagi artisans habilíssims en els oficis llurs, i careixin del sentit pràctic de la vida, prova la diferència entre una i altra.

Para la de *mediano*, número 3.

Para la de *bueno*, número 4.

Para la de *sobresaliente*, número 5.

A estas notas puede añadirse alguna breve consideración o advertencia de carácter especial o general que el maestro haya notado, y para ello hay una línea en blanco.

Tampoco ofrece dificultad el epígrafe referente a los defectos o cualidades físicas y morales observadas. En las físicas, a más de los defectos visibles por cualquiera, hay algunos fácilmente observables por el maestro. En las cualidades morales, si en la escuela hay un régimen de libertad relativa, que permite espontanearse a los alumnos, pronto se conocen los pendencieros, los taimados, los violentos, los vengativos, los embusteros, los codiciosos, los desalmados, los pulcros (aunque esto se deba especialmente a la familia), etc.

Un poco más difícil de contestar es el juicio respecto de la inteligencia, debido más bien a la vaguedad del vocablo, que a falta de datos para emitir juicio, porque, ¿a qué forma o especialidad de la inteligencia podremos referirnos?

Lo natural es que nos referimos a la *inteligencia especial* que se emplea en los estudios escolares, pero este aspecto no es, ni con mucho, toda la inteligencia, tal como la psicología clásica la ha considerado y considera. Los psicólogos modernos distinguen por lo menos tres aspectos: *inteligencia práctica*, *inteligencia artística* e *inteligencia* propiamente dicha o quizás mejor, aunque parezca redundancia, *inteligencia intelectual*.

La *inteligencia práctica* tiene, a su vez, dos aspectos: el sentido práctico de la vida, el sentido práctico especial de la profesión. El hecho de que haya artesanos habilísimos en sus respectivos oficios y carezcan del sentido práctico de la vida, prueba la diferencia entre una y otra.

La intel·ligència artística, es refereix a la producció d'obres estètiques, és una intel·ligència orientada de una manera particular que als individus que la poseeixen els fa comprendre les causes i les condicions de les impressions i emocions estètiques. Si es reuneix el sentit pràctic especial de la professió, es produeix l'artista.

Finalment, la *intel·ligència raonadora i investigadora*, és la que fa comprendre i investigar les raons i les lleis dels fenòmens, dels aconteixements, la que porta dels fets a les idees.

A aquest darrer tipus es refereix la fitxa de l'Institut quan demana al mestre *judici respecte de la intel·ligència del noi*.

Però com l'Institut necessita avalorar, en certs casos, tots els aspectes amb què la intel·ligència es manifesti i el seu desig és no obligar al mestre a un treball d'apreciació psicològica massa profund, el millor és donar una qualificació que es refereixi al comú dels factors intel·lectuals dels nois, a ço que pot denominar-se *intel·ligència general*.

I per les mateixes raons exposades, en quan als coneixements, aquesta *intel·ligència general* que pot classificar-se en *dolenta*, *normal* i *bona*, la contestació numèrica serà:

Dolenta...	1
Normal...	2
Bona..	3

Si al mestre se li demanés tal judici pel resultat d'un examen, encara que fos minucios, no hi hauria mestre un xic experimentat que acceptés com bo el procediment, doncs sap a bastança, que no acostuma a ésser el més intel·ligent aquell que millor respon en els exàmens, com sap també que no sempre el *primer deixeble* de l'escola és el més intel·ligent,

La *inteligencia artística* se refiere a la producción de obras estéticas; es una inteligencia orientada de un modo particular, que a los individuos que la poseen les hace comprender las causas y las condiciones de las impresiones y emociones estéticas. Si se reúne el sentido práctico especial de la profesión se produce el artista.

Por último, la *inteligencia razonadora e investigadora* es la que hace comprender e investigar las razones y las leyes de los fenómenos, de los acontecimientos, la que lleva de los hechos a las ideas.

A este último tipo se refiere principalmente la boleta del Instituto cuando pide al maestro juicio acerca de la *inteligencia del niño*.

Pero como el Instituto necesita valorizar, en ciertos casos, todos los aspectos con que la inteligencia se manifiesta y su deseo es no obligar al maestro a un trabajo de apreciación psicológica demasiado profundo; lo mejor es dar una calificación que se refiera al común de factores intelectuales del niño, a lo que se puede denominar *inteligencia general*. Y por las mismas razones expuestas en cuanto a los conocimientos esta *inteligencia general*, que se puede clasificar en *mala, normal y buena*, la contestación numérica será:

Mala	1
Normal.	2
Buena... ..	3

Si al maestro se le pidiera tal juicio por el resultado de un examen, aunque fuera minucioso, no habría maestro alguno experimentado que aceptara como bueno el procedimiento, pues sabe de sobra que no suele ser más inteligente el que mejor responde en los exámenes, como sabe también que no siempre el primer alumno de la escuela es el más inteligente,

com se sap que poques vegades el que té la categoria d'excel·lent, i premis d'institut i universitats són eminències en la vida social.

Però el mestre, sense recórrer a procediments extraordinaris, pot formar un judici molt aproximat, si no exacte de la intel·ligència dels seus deixebles. Aquests darrers la manifesten de mil maneres i en infinitat d'ocasions. Allí on hi hagi qüestions, encara que no sien del programa escolar, que exigeixen *abstracture i generalitzar, induir i deduir*, allí és la pedra de toc.

L'exactitud i rapidesa de les operacions mentals executades per cada alumne són la base ferma del judici que forma el mestre. I com que aquestes ocasions són repetides i variades, segons s'ha indicat, el mestre comprèn aviat si es troba davant d'una *intel·ligència raonadora* o d'una *intel·ligència pràctica*; i si la intel·ligència es llença a induccions apressades o si, al contrari, es reflexiva.

És veritat que, segons la psicologia experimental moderna, sobretot la dita professional, es distingeixen diferents menes d'intel·ligència: abstracta, mecànica, verbal, etc. No obstant per als fins que persegueix l'Institut i tenint molta cura de no obligar als mestres a un treball d'apreciació psicològica massa profund, donades les dificultats abans esmentades, la intel·ligència de la qual es demanen dades és la que podríem anomenar resultant de totes aqueixes correlacions intel·lectuals o sigui la intel·ligència general.

Aquesta classificació de la facultat de conèixer permet referir immediatament els deixebles a un dels tipus predominants, manual i mental. Al primer es refereixen els d'intel·ligència pràctica, o que es distingeixin per llur habilitat en fer tota mena de treballs amb les mans; al segon els especuladors o raonadors que es distingeixen per l'exactitud i rapidesa dels seus judicis.

como se sabe que pocas veces los sobresalientes y premios de Institutos y Universidades son lumbreras, llegados a la vida social.

Pero el maestro, sin recurrir a procedimientos extraordinarios, puede formar juicio muy aproximado, si no exacto, de la inteligencia de sus alumnos. Estos la manifiestan de mil modos y en infinidad de ocasiones. Allí donde haya cuestiones, aunque no sean del programa escolar, que exijan abstraer y generalizar, inducir y deducir, allí está la piedra de toque.

La exactitud y rapidez de las operaciones mentales ejecutadas por cada alumno son la firme base del juicio que forme el maestro.

Y como estas ocasiones son repetidas y variadas, según se ha indicado, el maestro comprende pronto si se halla ante una inteligencia razonadora o una inteligencia práctica; si la inteligencia se lanza a inducciones apresuradas, o sí, por el contrario, es reflexiva.

Es verdad que, según la psicología experimental moderna, especialmente la llamada profesional, distingue diferentes clases de inteligencia, abstracta, mecánica, verbal, ec. No obstante, para el fin que persigue el Instituto, y teniendo muy en cuenta de no obligar al maestro a un trabajo de apreciación psicológica demasiado profunda, dadas las dificultades antes mencionadas, la inteligencia de que se solicitan informes es la que podríamos llamar resultante de todas esas correlaciones intelectuales, o sea la *inteligencia*.

Esta clasificación de la facultad de conocer, permite referir inmediatamente a los alumnos a uno de los tipos predominantes; manual y mental. Al primero se refieren los de la inteligencia práctica, o que se distinguen por su habilidad en hacer toda suerte de trabajos con las manos; al segundo los especuladores o razonadores que se distinguen por la exactitud o rapidez de sus juicios.

És habitual que no es presentin tipus exclusius de cada grup; abans apareixen en el mateix individu, combinats en diversos graus, els diferents aspectes.

No obstant, poden presentar-se tipus predominants en un sentit o en altre, que permetin la classificació en un o altre dels grups que es solliciten.

La contestació de la fitxa respecte del particular no ofereix cap dificultat. N'hi ha prou com s'ha indicat en la precedent conferència, consignar-lo amb el signe afirmatiu de la classe corresponent.

Sobre la base suministrada pel mestre, els experimentadors de l'Institut poden formar judici molt aproximat de la valor de l'individu sotmès a estudi, perquè s'apoya en les dades de l'examen fet i en els antecedents de la fitxa escolar.

Aquest senzill treball d'informació que l'Institut sollicita de l'escola és tant més important per quant la missió de l'Institut és importantíssima.

Es tracta de l'esdevenidor dels nois i tot l'interès i tota la cura són pocs per a colaborar en aquesta tasca.

Emili Asencio, Leopold Casero, Llorenç Jou, Fèlix Martí Alpera, Josep Montua, Vicents Pinedo, Josep Udina, Blai Vernet.

Lo general es que no se presenten tipos exclusivos de cada grupo, antes bien, aparecen en el mismo individuo combinados en diferentes grados los diferentes aspectos.

No obstante, pueden presentarse tipos predominantes en uno u otro sentido, por lo cual permitan la clasificación en uno u otro del grupo que se solicite.

La contestación de la ficha respecto del particular no ofrece ninguna dificultad; basta, como se ha indicado en la precedente conferencia, consignarlo con el signo afirmativo en la clave correspondiente.

Sobre la base suministrada por el maestro, los experimentadores del Instituto pueden formar juicio muy aproximado del valor del individuo sometido a estudio, por cuanto se apoya en los datos del examen hecho y en los antecedentes de la boleta.

Este sencillo trabajo de información que el Instituto solicita de la escuela es tanto más importante por cuanto la misión del Instituto es importantísima. Se trata del porvenir de los niños y todo el interés y cuidado son pocos.

Emilio Asencio, Leopoldo Casero, Lorenzo Jou, Félix Martí Alpera, José Montúa, Vicente Pinedo, José Udina, Blas Vernet.

R. 536

372

RF 5-14

TIP. ALTÉS